

ESTI HÍRLAP

343.7 2
1972 JUL 3

DUNA-PARTI HISTÓRIÁK

Egy v. b. t. t. botránya

A múlt száz esztendőben sok véres bűnügy, panamák és sikkasztások, gyújtogatások és rablások tartották izgalomban Pest-Buda mindenkori lakóit. De az igazi csemegét, különösen a századforduló idején a kegyelmes urak botrányai jelentették.

1907-ben, egy kora őszi napon *Kreccsányi Kálmán*, a rettegett detektívfőnök maga elé rendelt két keménykalapos urat.

— *Megbízható, diszkrét emberekre van szükségem — mondta —, magukat választottam, de előre kijelentem, hogy ha ez az ügy kiptattan, repülnek a rendőrségtől. Most velem jönnek és segítenek egy ügyben, amelyben személyesen én jogok intézkedni... Figyelmeztetésül csak azt hangsúlyozom, olyan emberről van szó, aki kegyelmes úr, és bejáratos a királyi udvarba.*

A három nyomozót a Zrínyi és a Nádor utca sarkánál egy számozatlan bérkocsi várta — óvatosságból, nehogy a főkapitányságon dolgozó rendőri riporterek valamit is észrevegyenek. A három úr a József utcába ment, ahol egy óra múlva lelepleztek egy panamát.

Az ügy főszereplője *Latkóczy Imre*, valóságos belső titkos tanácsos, volt belügyminiszteri államtitkár, a közigazgatási bíróság másodelnöke.

Tudni kell, hogy abban az időben, ha valakinek a neve után odabiggyesztették a „v. b. t. t.”-t, ezt a

varázslatos négy betűt, az mindent elérte, amit polgár elérhet. Nem osztották a *Ferenc József-i* korszakban bőkezűen ezt a méltóságot, s ezért a négy betűért, még az arisztokratáknak is sokat kellett talpalniuk. A v. b. t. t.-k bármikor beléphettek a királyhoz, hivatalosak voltak az udvari ünnepségekre, az udvari ebédeken az ültetés sorrendjében közvetlenül a királyi család tagjai után következtek, a minisztereket is megelőzték.

Latkóczy v. b. t. t. félig politikus, félig hivatalnok, jómódú ember, vagyonos. Nemcsak állása, hanem családi kapcsolatai révén is vezető szerepet vitt a közéletben. Magánélete a kaszinók táján zajlott, s egyik oszlopos tagja volt az *Orszlogos Kaszinónak*: megfelelően „úr” volt.

Amikor *Latkóczy* államtitkári állásából nyugdíjba ment, *Wekerle Sándor* volt a miniszterelnök. *Wekerle* kedvelte őt, s az államtitkári stallum helyett kijárta az udvarnál számára a v. b. t. t. címet, a főrendiházi tagságot és a közigazgatási bíróság másodelnökévé nevezte ki.

Egy úr egy napon látogatót kapott. Megjelent nála *Korbuly Jenő* gyógyszerészszegéd és olyan történetet mesélt el, amelytől a miniszteriumban idegesek lettek. Korbuly évek óta szeretne volna önállósítani magát, patikajogot akart szerezni Budapesten. Akkoriban a gyógyszerár-engedély va-

lóságos hitbizománynak számított, csak nehezen lehetett hozzájutni. Hosszas érdeklődés után *Korbuly* összeköttetésbe került *Kretz Ferenc* volt hajóskapitány-nyal, akiről az a hír járta, hogy *rokona* *Latkóczy*nak. Néhány tárgyalás után *Kretz* kapitány hatvanezer koronát kért, s megígérte, hogy majd *Latkóczy* elintézi a patikaengedélyt. Bekapcsolódott az ügybe egy „előkelő” hölgy is, akinek szerepét sohasem lehetett tisztázni.

Korbuly fogcsikorgatva előteremtette a 60 ezer koronát, és várta, hogy *Kretz* elmenne *Latkóczy*hoz, átadják neki a pénzt az engedélyért. A megbeszélés szerint délután négy óra-kor kellett találkozniuk *Latkóczy* lakása előtt. De a patikus az utolsó pillanatban dühbe gurult, s úgy döntött, nem hagyja magát megválni. Egyenesen a belügyminisztériumba ment és *mindent elmondott*. A minisztériumban nagy ribilliót keltett a bejelentés. Így kapta *Kreccsányi* az utasítást, *mindent nyomozzon ki —, de tartson titokban*.

A titokzatos bérkocsi a három komor, keménykalapos úrral négy óra előtt pár perccel megállt a *József* utca 4. számú ház kapujánál. A rendőrök figyeltek. *Korbuly*, a patikus kisvártatva megjelent a ház előtt és le-fel sétált. Rövidesen megérkezett *Kretz* kapitány is. A patikus és a kapitány elindult a v. b. t. t.-hez. *Kreccsányiék* észrevét-

lenül óvatosan utánuk, s megálltak a kegyelmes úr ajtaja előtt. Tíz perc múlva nyílt az ajtó, kilépett Korbuly a hajóskapitány-nyal, s a patikus a belügy-minisztériumban történt megbeszélés szerint meglobogtatta kezében a hatvan-ezer koronás letétről szóló nyugtát.

Ekkor a detektívönök megállította Korbuly kísé-rőjét:

— Ön Kretz Ferenc ha-jóskapitány? Tessék ve-lünk visszajönni!

Csengettek, s maga Lat-kóczy Imre nyitott ajtót.

— *Kegyelmes uram, kénytelen vagyok önt za-varni, szíveskedjék been-gedni, beszélnem kell ön-nel* — mondta Krecsányi.

A detektívönök bemu-tatkozott és Latkóczy a dol-gozószobájába kalauzolta a rendőrség embereit. A v. b. t. t. ott leroskadtt egy fotel-ba, s anélkül, hogy bárki bármit szolt volna, méltat-lankodva kiáltozni kezdett:

— *Törbeccsáltak! Becsap-tak! Hiszen ez csalás!*

Krecsányi nem sokat tö-rődött a méltatlankodás-sal, kérte a pénzt. Latkóczy a zsebébe nyúlt, átadta a hatvanezer koronát, és el-kezdett könyörögni: az iste-nért, kérem, ne csináljanak botrányt!

Hiába volt a diszkréció, a titkolózás, *már másnap süttogott Budapest az ügy-ről.* Latkóczy reggel meg-jelent a miniszterelnöknel és a kaszinóerkölcsök sze-rint, állva mentegetőzött:

— *Kegyelmes uram, én nem követtem el bűnt, le-het, hogy szépséghiba volt...*

Wekerle Sándor, aki bár sokat adott az Országos Kaszinó hangulatára, most nem méltányolta ezt. Hívő-sen felszólította Latkóczyt, üljön le az íróasztalhoz, mondjon le az állásáról, a

nyugdíjáról és természet-e-sen — a kaszinói tagságról.

Latkóczy megírta a le-mondást és átadta. És fel-tette a nagy kérdést: *mi lesz a v. b. t. t. címmel?*

Wekerle nem tudott mit válaszolni. Fogas kérdés volt, példátlan. Hogyan kell odáállni a király elé és azt mondani: nem akarok fen-séged valóságos belső tit-kos tanácsosa lenni...? Hosszas fejtörés után meg-állapodtak, hogy Latkóczy beadványt címez Bécsbe, a kabinetirodához, elküldi le-mondását.

Akadtt néhány újságíró, aki — bár a kaszinóerkölcsök szerint lezárult az ügy — szellőztetni kezdte a főrend, a kegyelmes úr kor-rupcióját. Latkóczy ekkor becsomagolt és elindult a stájerországi lassnitzhohei ideggyógyintézetbe. Út köz-ben Grazban végigsétált a városon, és a Mayer-féle vaskereskedésben pisztolyt és töltényt kért. Ajánlottak neki egy hatkoronás forgó-pisztolyt. Megkérdezte, hogy nincs-e finomabb. Volt. Huszonhat koronáért megvette.

Az ideggyógyintézetben lakosztályt nyitottak szá-mára és őfelsége valóságos belső titkos tanácsosát agg-kori elmebetegség címén beiktatták a lakók névsorá-ba.

Budapestről, nap mint nap rosszabb híreket ka-pott. Rádöbbsent, hogy *Pes-ten mindenki mindent tud.*

Néhány napi vajúdás után egy éjszakán főbelötte magát.

Halálhíre nem keltezt résztvétet. Az újságok rövid hírben emlékeztek meg ró-lá. A pesti urakat nem ér-dekelte tovább az ügy, hi-szen Latkóczy Imre akkor már nem volt kaszinó-tag...

Dolecskó Kornélia